

REPUBLIKA E SHQIPERISE
AUTORITETI I KONKURRENCËS

KOMISIONI I KONKURRENCES

VENDIM

Nr. 451, Datë 28.02.2017

“Për marrjen e masave të përkohshme për rivendosjen e konkurrencës në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitet e lidhura me to për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit”.

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

• Juliana	LATIFI	Kryetare
• Koço	BROKA	Anëtar
• Iva	ZAJMI	Anëtare
• Eduard	YPI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 28.02.2017, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Marrja e masave të përkohshme për rivendosjen e konkurrencës në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitet e lidhura me to për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit.

Bazë ligjore: Nenet, 9, 24 dhe neni 44 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.7.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” (i ndryshuar).

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm dhe Raportit të Grupit të Punës mbi vlerësimin ankesës së Shoqërisë “Albanian Stevedoring Company (ASC)” sh.p.k., lidhur me kufizimet e konkurrencës në tregun e shërbimit stivadorë (ngarkim-shkarkim dhe aktivitet e lidhura me to) për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit”;

VËREN SE :

Pranë Autoritetit të Konkurrencës, ndërmarrja “Albanian Stevedoring Company” sh.p.k, (këtu e vijim-ASC), ka depozituar Formularin e Ankesës nr.22 prot, datë 23.01.2017, nëpërmjet së cilës kjo shoqëri ankohet kundrejt ndërmarrjeve: “EMS-Albanian Port Operator (EMS APO)”

sh.p.k; "German Albanian Logistic Agency" sh.p.k (referuara si "GALA"); si dhe shoqërisë "EMS Shipping&Trading" GmbH (referuara në vijim si- "EMS").

Sipas ankimesit "EMS APO" ka krijuar një pozitë monopol të paligjshme në Terminalin Lindor, duke u sjellë në mënyrë abuzive kundrejt të gjithë operatorëve stivadorë që operojnë në Portin e Durrësit:

- duke mos i lejuar këta operatorë që të veprojnë dhe të japin shërbimet e tyre lirisht në këtë pjesë të portit;
- duke i penguar klientët (kompanitë spedicionare dhe pronarët e anijeve) që të lidhin kontrata shërbimi me operatorët e tjerë stivadorë; dhe madje ,
- duke i detyruar klientët që në kundërshtim të plotë me nenin 9 të ligjit 9121 "Për mbrojtjen e konkurrencës", të zgjidhin kontratat me operatorin stivadorë që e kishin përzgjedhur vetë fillimisht dhe duke i detyruar ata që ti merrnin shërbimet tek vet "EMS APO".

Ankuesi pretendon se veprimet abuzive të "EMS APO" kanë nisur që në vitin e parë të zbatimit të Kontratës së Shërbimit (2013) dhe vazhdojnë, duke dhënë edhe disa raste të këtyre veprimeve të emërtuara sipas klientëve si rastet: "Kurum"; "Klosi"; "Nereida"; "Arican Dadayli"; anijet "Alessia" dhe "Ganda"; "Spiros Cement"; "Dedja Shipping". Lidhur me pengesat e krijuara në këto raste nga Konçesionari, ankuesi ka kërkuar zgjidhje nga institucionet përkatëse si APD dhe Ministria e linjës (MTI), të cilat kryesisht në përgjigjet e dhëna kanë theksuar se:

"Konçesionari në zbatim të detyrave kontraktuale, nuk duhet tu imponohet në asnjë rast klientëve, për të përzgjedhur operatorët e tyre të përpunimit, pasi ky veprim përbën shkelje të detyrimeve të parashikuara në Kontratën Konçesionare".

Konçesionari është pajisur me autorizim/licencën për përpunimin e mallrave rifuxho vetëm në Terminalin Lindor (Autorizim nr. 370/2, dt.23.09.2015), operatorët e tjerë nuk kanë kryer asnjë shërbim në këtë terminal. Në këto kushte "EMS APO" ka ekskluzivitet të plotë mbi çdo shërbim të Terminalit Lindor, duke filluar nga: shërbimi i menaxhimit, shërbimi stivador; si dhe shërbimin spedicioner (i cili mundëson lidhjen me klientin) që ofrohet nga shoqëria GALA, e cila gjithashtu është pjesë e EMS-së dhe zotërohet 100% prej saj në kuota kapitali. Këto shoqëri kanë vepruar në mënyrë të njëjtë, të koordinuar duke pasur si qëllim dëmtimin e shoqërisë konkurrenente ASC.

Lidhur me këtë situatë të krijuar nga EMS është shprehur edhe KLSH pas auditimit të kryer (për periudhën e veprimtarisë 01.11.2013- 30.04.2016) konkretisht me vendimin nr. 12336 datë 30.09.2016 "Për evidentimin e materialeve të auditimit të ushtruar në APD "Mbi zbatimin e ligjshmërisë, rregullshmërisë së veprimtarisë ekonomiko-financiare", në pikën b.3) /1 KLSH evidenton se *Kompania Konçesionare edhe pse e pajisur me licencën e stivadorit ka vendosur monopol në këtë shërbim pasi porti i Durrësit nuk ka zhvilluar një procedurë për të përzgjedhur kompaninë stivadore, pra nuk ka patur një konkurrencë në këtë shërbim, në kundërshtim me Ligjin Nr. 9251, datë 08.07.2004 "Kodi Detar i RSH-së".*

Situata e krijuar në Terminalin Lindor ndërmjet shoqërisë Konçesionare EMS APO dhe operatorëve të licencuar të ngarkim-shkarkimit për këto shërbime ka qenë një shqetësim real

edhe për APD e cila në cilësinë e *Land Lord Port*, ka kërkuar me insistim zgjidhjen e menjëhershme të këtyre mosmarrëveshjeve dhe respektimin e detyrimeve kontraktuale të cilat palët kanë me APD.

APD nëpërmjet shkresës Nr. 3525, datë 03.12.2015 "Mbi situatën në Terminalin Lindor" drejtuar EMS APO, në pikën 3, shprehet se: "Pretendimet tuaja mbi veprime të paautorizuara nga ASC në terminalin lindor me argumentimin se i vetmi operator i autorizuar në Terminalin lindor është "EMS APO" nuk qëndrojnë, pasi ASC ashtu edhe si edhe kompanitë e tjera stivadore të licencuara, kanë të drejtën të operojnë në të gjithë territorin e Portit të Durrësit, sipas parimit të përzgjedhjes, i cili garanton mos diskriminimin dhe konkurrencën në shërbimin ndaj përdoruesve të Portit të Durrësit".

Në këto kushte:

- Operatorët e licencuar stivadorë janë bllokuar të punojnë;
- Ata nuk lejohen të hyjnë në Terminalin Lindor për të kryer shërbimet ndaj klientit;
- EMS APO nuk vë në përdorim vinçat, të cilat i disponon vetëm ai, duke bllokuar anijet në port për ditë të tëra dhe duke mos i lejuar ata të hyjnë në terminal për të kryer shërbime. Pasojë e kësaj sjellje të EMS APO është zgjidhja e kontratave me shoqëritë stivadore.

Fakti që Terminali Lindor ka ekskluzivitetin mbi disa shërbime te caktuara, i mundëson Konçesionarit "EMS APO" që të kontrollojë lehtësisht dhe në mënyrë tërësisht te pavarur këto shërbime nga operatorët stivadorë, duke qenë madje në gjendje që të kontrollojë krejtësisht edhe klientët që duhet të marrin shërbime në Terminalin Lindor.

EMS APO nëpërmjet shoqërisë spedicionere GALA (e cila gjithashtu është pjesë e grupit EMS dhe zotërohet 100% nga EMS), operon edhe në shërbimin spedicioner, i cili ndërmjetëson lidhjen për llogari të Konçesionarit të shërbimeve stivadore me klientët e portit duke forcuar pozitën e saj dominuese kundrejt ofruesve të tjerë të këtyre shërbimeve (stivadorë/spedicionerë). Në tregun e ofrimit të shërbimit stivador për mallrat rifuxho, duke monopolizuar këtë shërbim, EMS lehtësisht mund të krijojë të njëjtën situatë edhe në ofrimin e shërbimit spedicioner nëpërmjet shoqërisë GALA. Në këtë mënyrë, përdoruesi i portit nuk ka mundësi tjetër zgjedhjeje përveçse EMS APO.

Sjellja e "EMS APO" ka vendosur shoqërinë ASC dhe çdo operator tjetër që vepron në port në kushte të pabarabarta dhe të pafavorshme konkurrence, duke ndërmarrë veprime konkrete për të përjashtuar konkurrentët. Kjo sjellje mund të përbëjë një abuzim me pozitën dominuese (monopol) që zotëron ky Konçesionar, në ofrimin e shërbimeve në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit, sipas nenit 9, pika 2, të ligjit nr.9121/2003.

Nga vlerësimi ligjor dhe administrimi i provave të sjella nga ankimesi ASC sh.p.k; nga monitorimi në APD; nga rezultatet e nxjerra në raportin e auditimit në Portin e Durrësit nga ana e Kontrollit të Lartë të Shtetit; si dhe korrespondencës me MTI-në, vlerësojmë se: *Shoqëria "EMS Shipping & Trading GmbH" nëpërmjet "EMS APO" (të cilës i zotëron 100% të kapitalit) dhe nëpërmjet kontratës konçesionare "Për dhënien në koncesion menaxhimin, operimin, mirëmbajtjen dhe përmirësimin teknik të Terminalit Lindor të Portit të Durrësi",*

nënshkruar në datë 6 Maj 2013 me MTI, ka krijuar pozitë monopol në tregun përkatës duke krijuar dyshimin e arsyeshëm se jemi para shkeljes së nenit 9 të Ligjit nr. 9121, dt. 28.07.2003 "Për Mbrojtjen e Konkurrencës".

Si konkluzion, në zbatim të detyrimeve që rrjedhin nga kontratat/licencë të lidhura ndërmjet operatorëve stivadore dhe APD, parimit të portit të hapur "common user port" sipas të cilit duhet ti garantohet e drejta çdo përdoruesi të portit të përzgjedh operatorin e tij; detyrimeve të Konçesionarit në zbatim të ligjit 9121/2003, Komisioni i Konkurrencës shprehet se mund të ndodhemi përballë një situatë urgjence, për shkak të rrezikut të kryerjes së një dëmi të rëndë dhe të riparueshëm për konkurrencën, pasi ka të ngjarë të ketë shkelje të nenit 9 (abuzimi me pozitën dominuese) të Ligjit "Për mbrojtjen e konkurrencës".

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, gërma d), nenin 44 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003, "Për mbrojtjen e konkurrencës" (i ndryshuar),

V E N D O S I:

1. Marrjen e masës së përkohshme si vijon:

Konçesionari "EMS APO":

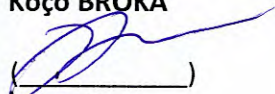
- Të zbatohet në mënyrë të menjëhershme detyrimin ligjor për ofrimin e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe shërbimet e lidhura me to për të gjithë operatorët e licencuar stivadorë që ushtrojnë veprimtarinë e tyre sipas licencës;
  - Të lejojë aksesin e operatorëve stivadorë të licencuar në Terminalin Lindor për të kryer shërbimet ndaj klientëve;
  - "EMS APO" të vendos në përdorim vinçat për të gjitha shoqëritë stivadore.
2. Masat e përkohshme merren për një periudhë kohore deri në përfundim të hetimeve.
  3. Në rast të moszbatimit të vendimit për masa të përkohshme të cituara në pikën 1 të këtij vendimi, Konçesionari "EMS APO" ndëshkohet me gjobë deri në 10 % të xhiros vjetore për shkelje të rëndë të konkurrencës në zbatim të nenit 74, pika 1, gërma b) të ligjit nr. 9121 "Për mbrojtjen e konkurrencës" (të ndryshuar).
  4. Në rast të moszbatimit të masave të përkohshme brenda afateve të përcaktuara në këtë vendim, Komisioni i Konkurrencës vendosë gjoba periodike deri në 5 % të xhiros mesatare ditore, deri sa Shoqëria Konçesionare "EMS APO" sh.p.k të veprojnë në përputhje me vendimin për masat e përkohshme, në zbatim të nenit 76, pika 1, gërma b) të ligjit nr. 9121 "Për mbrojtjen e konkurrencës" (të ndryshuar).

5. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm i Autoritetit të Konkurrencës për njoftimin e vendimit Shoqërisë Konçesionare "EMS APO" sh.p.k, MTI, APD dhe operatorëve të interesuar stivadorë.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KUNDRA

Koço BROKA

(_____)
Anëtar

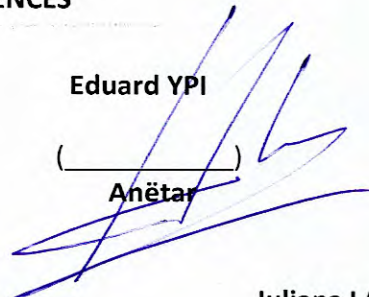
KOMISIONI I KONKURRENCËS

Iva ZAJMI

(_____)
Anëtare

Eduard YPI

(_____)
Anëtar

Juliana LATIFI

KRYETARE

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

Datë 28/02/2017

MENDIMI I PAKICËS

Lidhur me vendimin e Komisionit të Konkurrencës Nr. 451, datë 28/02/2017 **“Për Marrjen e masave të përkohshme për rivendosjen e konkurrencës në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitet e lidhura me to për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit.”**, kam mbajtur qëndrimin KUNDRA, me arsyetimin e mëposhtëm:

1. Në rradhë të parë dua të rishpreh edhe njëherë se qëndrimi dhe vota ime ka qënë PRO dhe pa mëdyshje lidhur me vendimin e Komisionit të Konkurrencës Nr 450, datë 28/02/2017 “Për Hapjen e hetimit Paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim shkarkimit dhe aktivitet e lidhura me to, për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit”. Por siç evidentohen edhe në këtë vendim në pjesën parashtruese të tij thuhet:-“ *Analiza e provave të administruara nga ana e shoqërisë Ankuese ASC sh.p.k; rezultateve të nxjerra në raportin e auditimit në Portin e Durrësit nga ana e Kontrollit të Lartë të Shtetit; provave të siguruara nga ana e korrespondencës me Ministrinë e Transportit; si edhe monitorimit të realizuar nga Grupi i Punës, rezultojnë se: mund të jemi para shkëlqes së nenit 9 të Ligjit nr. 9121, dt. 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar), ku përcaktohet se përbën abuzim nga ana e një ndërmarrje me pozitë dominuese: refuzimi për të ofruar shërbime/produkte, refuzimi për të lidhur kontrata si edhe zbatimi i kushteve të pabarabarta për veprime të njëjta me palët, duke i vendosur ato në kushte të pabarabarta konkurrence.*

Pra, provat e administruara kanë të bëjnë:

- *Analiza e provave të administruara nga ana e shoqërisë Ankuese ASC sh.p.k;*
- *Rezultateve të nxjerra në raportin e auditimit në Portin e Durrësit nga ana e Kontrollit të Lartë të Shtetit;*
- *Provave të siguruara nga ana e korrespondencës me Ministrinë e Transportit;*
- *Si edhe monitorimit të realizuar nga Grupi i Punës,*”

1. Në thelb e njëjta gjithë thuhet edhe në pjesën parashtruese të draft vendimit Nr 451. Mbështetur në këtë draft mendim gjykoj, se **Marrja e Masave të Përkohshme ndaj ndërmarrjes Konçesionare “EMS APO”**, duhet marrë, parë nga gjetjet e hetimit paraprak dhe jo para kryerjes së tij”.
2. Nëse gjatë këtij hetimi nga grupi i punës gjenden provat përkatëse dhe konfirmohen ankesat, mbi bazën e të cilave u hap ky hetim paraprak, dhe unë do të isha dakort për marrjen e masave të përkohshme ndaj ndaj ndërmarrjes Konçesionare “EMS APO”. Pra,

jam vetëm për marrjen e masave paraprake pas gjetjeve të grupit të punës. Në kushtet kur jemi para një dyshimi të arsyeshëm për shkelje të konkurrencës, ky hetim mund të dështonte, jo për shkaqe thelbësore të abuzimit me pozitën dominuese por për shkaqe procedurale”.

3. Për sa më sipër e dhashë votën time KUNDRA

Komisioner Keço Broka

Date, 28.02.2017